

جمهوری اسلامی ایران

مدیریت حوزه علمیه استان قم

رساله علمی سطح ۳

عنوان رساله

روش‌های دشمنان پیامبران برای جلوگیری از گرایش مردم به دین در قرآن

استاد راهنما: حجت الاسلام و المسلمین محمدمهدی فیروزمهر

استاد مشاور: حجت الاسلام و المسلمین فرج الله میرعرب

محقق: هادی حیدری دستجردی

چکیده:

دشمن هر امر صحیح و مفیدی را تا آنجا که مقدور باشد، انکار می‌کند و اگر نتوانست، به تحریف و تخریب آن پرداخته و یا در مقابل آن اقدام به جایگزینی می‌نماید.

قرآن کریم در آیات متعدد، از تلاش فراوان گروه‌هایی خبر می‌دهد که در همه دوره‌های تاریخ، با استفاده از انواع حرب‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، فیزیکی و نظامی، در برابر پیامبران و پیروان ایشان می‌ایستادند تا مردم را به هر شکل ممکن، از گرویدن به آنان بازدارند.

قرآن که کتابی هدایتگر است - انسان را از ضلالت و تاریکی خارج می‌کند - شگردها، شیوه‌ها و روش‌های انواع مخالفان پیامبران را در آیات مختلفی بیان کرده و پرده از دسیسه‌های آنان بر داشته است.

در بین این روش‌ها، شیوه‌های اعتقادی و فرهنگی نظیر: شبهه‌افکنی، شایعه‌سازی، تفرقه‌افکنی، مجادله، استهزاء و تمسخر، افتراء، تهمت، تشکیک، ایجاد فساد و نابسامانی، تحریف در دین؛ کاربرد ویژه‌ای داشت؛ زیرا با تخریب پایه‌های اندیشه و باور مردم، آثار جراحات آن بر دین و دینداران، دردناک‌تر، مهلک‌تر و ماندگارتر و درمان آن در صورت امکان، دشوارتر و پرهزینه‌تر بوده است.

این شگردها در هر عصری به تناسب، در اشکالی نوین به کار گرفته می‌شوند و در این دوران نیز در جهت اغفال مردم و گریزان کردن ایشان از دین هم چنان به کار بسته می‌شوند. بدین جهت، توجه به آموزه‌های قرآنی در این مجال، به نحوی که بتوان به روشنی آن را با شرایط روز تطبیق داد، برای مسلمانی که دغدغه حفظ دین و جامعه دینی را دارد، اهمیت بسیاری پیدا می‌کند؛ تلاشی که این نوشتار در صدد انجام آن بوده‌ایم. امروزه که جهان معاصر از وجود ظاهری پیامبر محروم بوده و ولی او به عنوان انسان کامل در پس پرده غیبت به سر می‌برد، عالمی ربانی از سلاله پاکش انقلابی را در ایران به پا کرد که رنگ و بوی دینی، مذهبی، معنوی و روحانی داشت. این موضوع همه ملت‌ها را به قدرت و پایگاه دین متوجه و معطوف نمود و متقابلاً دولتمردان و سیاست‌بازان را به فکر فرو برد. به همین جهت صاحبان قدرت، با بیداری ملت‌ها و خیزش عمومی، به قدرت دین پی برده و منافع خود را در خطر دیدند و بار دیگر با عزمی جدید و توسل به شیوه‌های مدرن به مقابله با دین اصیل همت گماردند. این پژوهش با بررسی شیوه‌های تبلیغی دشمنان پیامبران در قرآن، به صورت توصیفی تحلیل به بازاندیشی روش‌های جبهه باطل می‌پردازند.

کلید واژه: روش، دین، دشمن، پیامبران، گرایش به دین.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
مقدمه	۱
فصل اول. کلیات و مفاهیم.....	۳
گفتار اول: کلیات	۳
بیان مسأله و تعیین قلمرو آن:	۳
سؤالات تحقیق.....	۴
سؤال اصلی:.....	۴
سؤالات فرعی:.....	۴
فرضیه تحقیق.....	۴
اهداف و فوائد تحقیق:.....	۴
هدف اصلی:.....	۴
اهداف فرعی:.....	۴
پیشینه تحقیق و امتیاز این پژوهش:.....	۵
الف. کتاب‌ها:.....	۵
ب. مقالات.....	۶
ج. پایان نامه.....	۶
د. امتیاز این پژوهش:	۶
کاربرد نتایج تحقیق:	۷
ضرورت تحقیق:	۷
روش پژوهش:	۷
روش گردآوری اطلاعات و داده‌ها:	۷
گفتار دوم. مفاهیم.....	۸
۱. مفهوم واژه دشمن.....	۸
۱-۱. معنای لغوی دشمن.....	۸
۱-۲. معنای اصطلاحی دشمن.....	۹
۲. مفهوم واژه روش.....	۱۰
۲-۱. روش در لغت.....	۱۰
۲-۲. روش در اصطلاح.....	۱۰
۳- مفهوم واژه دین.....	۱۱
۳-۱. دین در لغت.....	۱۱
۳-۲. دین در اصطلاح.....	۱۱

۱۲	۴. مفهوم واژه پیامبران و واژه‌های همسو
۱۲	۴-۱. پیامبران در لغت
۱۳	۴-۲. پیامبران در اصطلاح
۱۳	۴-۳. مفهوم واژه انبیاء در لغت و اصطلاح
۱۴	۴-۴. رسول در لغت و اصطلاح
۱۵	فصل دوم. روش دشمنان پیامبران در استفاده از شبهه افکنی، اختلاف افکنی و تردیدآفرینی برای جلوگیری از گرایش مردم به دین از نگاه قرآن
۱۵	گفتار اول. شبهه افکنی
۱۹	گفتار دوم. اختلاف افکنی
۲۱	گفتار سوم. ایجاد تردید در نبوت پیامبران
۲۳	گفتار چهارم. ایجاد تردید در وحیانی بودن آیات
۲۵	افسانه غرائبق
۲۷	گفتار پنجم. توقعات بی‌جا
۲۷	۱. بهانه‌های قوم ثمود
۲۹	۲. بهانه‌های بنی اسرائیل
۳۰	۳. بهانه‌های مشرکان و قریش
۳۴	گفتار ششم. مذهب علیه مذهب
۳۵	۱. مسجد ضرار
۳۵	۲. گوساله سامری
۳۶	۳. شخصیت سازی
۳۶	۴. استفاده از سوگند دروغ
۳۷	۵. قرآن بر نیزه کردن
۳۸	فصل سوم. روش دشمنان پیامبران در استفاده از فضا سازی منفی اجتماعی برای جلوگیری از گرایش مردم به از منظر قرآن
۴۰	گفتار اول. افترا به خداوند، پیامبران، مؤمنان
۴۱	۱. افتراء به حضرت یوسف علیه السلام
۴۲	۲. افترا به زنان پیامبر
۴۲	۳. افترا به پیروان پیامبران (مؤمنان)
۴۳	۴. متهم کردن انبیاء به قدرت طلبی
۴۳	۵. تهمت عدم رعایت عدالت
۴۳	۶. افترای به حضرت موسی
۴۴	۷. اتهام به افسانه بودن محتوای دعوت
۴۴	گفتار دوم. تقدس زدایی با نسبت‌های ناروا

۱. نسبت ناروای ساحری ۴۴
- تفاوت معجزه و سحر ۴۵
- تهمت ساحری به حضرت موسی ۴۶
- تهمت ساحری به حضرت صالح ۴۷
- تهمت ساحری به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ۴۷
۲. نسبت ناروای شاعری ۴۸
۳. نسبت ناروای دروغگویی ۵۰
۴. نسبت ناروای جنون ۵۲
۵. نسبت ناروای خیالاتی شدن ۵۴
۶. نسبت ناروای کهانت ۵۵
- گفتار سوم. شایعه سازی و نشر اکاذیب ۵۶
- گفتار چهارم. مکر و نیرنگ ۵۹
۱. فریب با نفرین ۶۰
۲. فریب با تحریف کلمات ۶۱
- گفتار پنجم. نفاق و دورویی ۶۵
۱. فرصت طلبی و بهره‌گیری از نقاط ضعف ۶۷
۲. کارشکنی در نظام دینی ۶۸
۳. عذر تراشی و توجیه‌گری ۶۸
۴. استفاده از شعارهای جذاب و مردم فریب ۶۹
۵. ایجاد مرکز فتنه ۶۹
- گفتار ششم: تبلیغات سوء ۷۰
۱. اسلام دروغین یهودیان ۷۰
۲. مصادره بهشت ۷۱
۲. تحریک و وسوسه کردن ۷۲
۴. دلسوزی دروغین ۷۳
۵. ممانعت از شنیدن کلام الهی ۷۳
۶. نحس شمردن اسلام ۷۴
- فصل چهارم. روش دشمنان پیامبران در استفاده از فشارهای روانی و تخریب شخصیتی برای جلوگیری مردم از گرایش به دین از نگاه قرآن ۷۵
- گفتار اول: استهزاء و تمسخر ۷۵
۱. استهزاء آیات خدا و معجزات انبیاء ۷۶
۲. مسخره کردن دستورات دینی ۷۷

۷۸	۳. استهزاء و تمسخر پیامبران علیهم السلام.....
۸۱	گفتار دوم: اهانت.....
۸۱	۱. اهانت به خداوند.....
۸۲	۲. اهانت به پیامبران.....
۸۲	۱-۲. اهانت به حضرت نوح علیه السلام.....
۸۳	۲-۲. اهانت به حضرت هود علیه السلام.....
۸۳	۳-۲. اهانت به حضرت محمد صلی الله علیه وآله.....
۸۵	گفتار سوم. تحقیر و استضعاف.....
۸۸	گفتار چهارم. تضعیف روحیه انبیاء و پیروان پیامبران.....
۸۹	۱. ایجاد ناامیدی در مؤمنان.....
۹۱	۲. اغراق و بزرگ‌نمایی.....
۹۲	۳. ارتداد.....
۹۳	۴. مجادله و مغالطه.....
۹۴	۵. استحاله فرهنگی.....
۹۶	گفتار پنجم. بدگویی و عیب‌جویی.....
۹۹	فصل پنجم. روش دشمنان پیامبران در به کارگیری انواع اهرم‌های فشار برای جلوگیری مردم از گرایش به دین از منظر قرآن.....
۹۹	گفتار اول. تطمیع و تهدید.....
۹۹	۱. تطمیع حضرت آدم توسط شیطان.....
۱۰۰	۲. اولین تهدید تاریخ.....
۱۰۲	گفتار دوم. تحریم اقتصادی.....
۱۰۴	گفتار سوم. شکنجه و زندان.....
۱۰۷	گفتار چهارم. تبعید.....
۱۰۷	۱. تبعید قوم یهود.....
۱۰۸	۲. توطئه تبعید پیامبر.....
۱۰۸	۳. تبعید پیروان پیامبر.....
۱۰۹	گفتار پنجم. ترور و ایجاد ناامنی.....
۱۰۹	۱. یهود و شهادت پیامبران الهی:.....
۱۱۱	۲. نقشه ترور پیامبر.....
۱۱۲	۳. یهود و سم دادن پیامبر خدا:.....
۱۱۲	۴. ماجرای نفوذی‌های سپاه اسلام.....
۱۱۴	گفتار ششم. جنگ.....
۱۱۴	۱. نبرد منظم.....

۱۱۴.....	۱-۱. نبرد تهاجمی (آفندی).....
۱۱۶.....	۱-۲. نبرد تدافعی (پدافندی).....
۱۱۸.....	۲. نبرد نامنظم.....
۱۱۹.....	نتیجه گیری.....
۱۲۰.....	مشکلات.....
۱۲۰.....	پیشنهاد.....
۱۲۱.....	منابع.....
۱۲۶.....	نرم افزارها.....

مقدمه

آیات قرآن متکفل هدایت بشر و ضامن سعادت مجدد و سیادت همیشگی انسان است. افراد بشر را در تمام شئون زندگی و در همه قرن‌ها و زمان‌ها رهبری می‌کند. قرآن، کتاب هدایت است؛ «همانا این قرآن به آیینی درست‌تر و استوارتر راه می‌نماید و مؤمنانی را که کارهای نیک و شایسته می‌کنند، مژده می‌دهد که ایشان را مزدی بزرگ است»^۱

قرآن، فرقان است؛ زیرا در پرتو روشنگری‌های آیات نورانی این کتاب، حق از باطل به وضوح جدا می‌شود: «تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا»^۲

همه انبیاء الهی برای هدایت انسان‌ها و ترویج فضائل اخلاقی و معارف و کمالات و حرکت بشر در مسیر الهی آمدند، و تفاوت آنان فقط نسبت به زمان‌ها و مکان‌ها و استعداد افراد بوده است.

به گواهی تاریخ و بسیاری از آیات قرآن^۳، رسالت پیامبران الهی به سبب تعارض با باورها و عقاید باطل، منافع اقتصادی و جایگاه اجتماعی و سیاسی سردمداران کفر و نفاق، همیشه با شدیدترین انواع معارضات روبرو بوده است.

در این میان شیوه‌های زبانی به سبب اینکه از اولین، متنوع‌ترین و گسترده‌ترین و مستمرترین روش‌ها است، نسبت به سایر شیوه‌ها مانند تحریم اقتصادی، اجتماعی، تهدیدها و اقدامات نظامی جایگاه خاص دارد.

دشمن در جنگ نرم تلاش دارد با استفاده از ابزارهای فرهنگی و ارتباطاتی پیشرفته و با شایعه و دروغ پراکنی و استفاده از برخی بهانه‌ها، میان آحاد مردم تردید، بدبینی، و اختلاف ایجاد کند^۴.

دشمنی و خصومت میان اسلام و کفر از زمان آدم علیه السلام جریان داشته و مراحل مختلف و گوناگونی را پیموده، ولیکن پیوسته این جنگ دوام دارد. در طول تاریخ عداوت و دشمنی کفر علیه اسلام مُدام جریان داشته؛ در مراحل مختلف شکل و کیفیت آن تغییر پیدا کرده و کفار در این جنگ هر نوع اسباب و وسایل مادی و معنوی خود را بکار برده اند.

دشمنی و بغض کفار خلاف دین حق به اشکال گوناگون دوام داشته و خدای سبحانه و تعالی همواره مطابق حالات، شرایط و رویارویی در برابر کفر و گمراهی پیامبران و آدیان فرستاده است. آن طور که نظریات

۱. سوره اسراء: آیه ۹.

۲. سوره فرقان: آیه ۱.

۳. سوره هود: آیه ۹۹ و ۱۲۰؛ اسراء: آیه ۱۰۲.

۴. بیانات مقام معظم رهبری در دیدار دانش‌آموزان و دانشجویان، ۱۳۹۵/۸/۱۲

و فلسفه در انتهای تکامل انحراف بود. برای هدایت بشریت به عنوان تغییر در دعوت، تعامل و راههای جدیدی برای از میان برداشتن ناباوری نیاز به پیامبر جدید بود که این زنجیره بر محمد صلی الله علیه وسلم خاتمه یافت.

هیچ پیامبری از مشکلات و سختیها در امان نبوده و همه پیامبران در کوران حوادث، درگیریها و مصائب، به پیش رفته و اهداف نورانی خود را دنبال می کرده اند. و به طور کلی هر انسان با ایمانی اگر بخواهد سعادت یابد و به بهشت الهی راه پیدا کند، باید در مقابل مشکلات و سختیها بایستد.

پیچیده ترین شکل جنگ نرم در گذر زمان است که در عصر پیامبر صلی الله علیه وآله شیطان از همه ی تجربه ها،

مخالفتها و مقابله با جریان حق بهره می گیرد